

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

18 iunie 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte:

Iurie Diaconu

Judecători

Liliana Catan

Ion Guzun

Maria Ghervas

Dumitru Mardari

judecând în ședință, fără participarea părților, recursurile ordinare declarate de avocații Mîrzîncu Aurelia și Hedeș Daniela în numele inculpaților, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 27 februarie 2019, pe cauza penală în privința lui

Mura Dumitru Xxxxx, a.n. xx.xx.xxxx,
originar și domiciliat Xxxxx

și,

Mura Nicolae Xxxxx, a.n. xx.xx.xxxx,
originar și domiciliat Xxxxx

Termenul de examinare a cauzei:

- instanța de fond: 06.12.2016 - 10.11.2017;

- instanța de apel: 04.12.2017 - 29.05.2018;

28.01.2019 - 27.03.2019;

- instanța de recurs: 20.08.2018 - 18.12.2018;

25.04.2019 - 18.06.2019.

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătorei Strășeni, sediul Central din 10 noiembrie 2017, Mura Dumitru și Mura Nicolae au fost recunoscuți vinovați în comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. b), c), d) și art. 217 alin. (3) lit. b) Cod penal, fiindu-le stabilite pedepse:

inculpatului Mura Dumitru:

- în baza art. 186 alin. (2) lit. b), c), d) Cod penal - 3 ani închisoare;

- în baza art. 217 alin. (3) lit. b) Cod penal - 3 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o activitate farmaceutică pe termen de 3 ani.

În baza art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni prin cumul parțial al pedepselor aplicate, lui Mura Dumitru i s-a stabilit definitiv pedeapsa sub formă de închisoare pe termen de 4 ani, cu executarea acesteia în penitenciar de tip

semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o activitate farmaceutică pe termen de 3 ani.

inculpatului Mura Nicolae:

- în baza art. 186 alin. (2) lit. b), c), d) Cod penal - 3 ani închisoare;

- în baza art. 217 alin. (3) lit. b) Cod penal - 3 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o activitate farmaceutică pe termen de 3 ani.

În baza art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni prin cumul parțial al pedepselor aplicate, lui Mura Nicolae i s-a stabilit definitiv pedeapsa sub formă de închisoare pe termen de 4 ani, cu executarea acesteia în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o activitate farmaceutică pe termen de 3 ani.

În baza art. 90 Cod penal, s-a dispus suspendarea condiționată a executării pedepselor aplicate inculpaților Mura Dumitru și Mura Nicolae pe termen de probă de 4 ani pentru fiecare.

În baza art. 90 alin. (6) Cod penal, Mura Dumitru a fost obligat să urmeze un tratament de narcomanie și să participe la programe probaționale, Mura Nicolae a fost obligat să urmeze un tratament de alcoolism și narcomanie și să participe la programe probaționale.

S-a respins solicitarea acuzatorului de stat de a încasa din contul inculpaților cheltuielile judiciare în mărime de 644 lei.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că, inculpații se învinuiesc că la 20.08.2016 aproximativ la orele 02:00, având scopul sustragerii pe ascuns a bunurilor altei persoane, Mura Dumitru împreună și de comun acord cu Mura Nicolae și o persoană în privința căreia cauza este disjunctă (f.d. 189 v. II), prin deteriorarea lacătului au pătruns în garajul din gospodăria cet. Vataman Sergiu situată în r-nul Xxxxx, sat. Xxxxx de unde intenționat au sustras un ciocan rotopercurtor de model „Hammer” de culoare verde la prețul de 3 000 lei, un flex de model „Bosh” de culoare verde la prețul de 3 000 lei, un flex de model „Makita” de culoare albastră la prețul de 3 000 lei, un flex mic de model „Bosh” la prețul de 2 000 lei, după care cu bunurile sustrate au părăsit locul comiterii infracțiunii, astfel cauzându-i părții vătămate Vataman Sergiu o daună materială în proporții considerabile în sumă totală de 11 000 lei.

Tot ei, conștientizând pericolul social al acțiunilor sale, având intenția directă îndreptată spre circulația ilegală a drogurilor, fără scop de înstrăinare, Mura Dumitru, de comun acord cu fratele său Mura Nicolae, au păstrat ilegal droguri, până la 13.09.2016, când în urma efectuării percheziției la domiciliul cet. Mura Ivan, amplasat în s. Xxxxx, r-nul Xxxxx, unde locuiește și Mura Dumitru împreună cu Mura Nicolae, au fost depistate și ridicate patru mase vegetale uscate și mărunțite, de culoare verde, care conform raportului de constatare tehnico-științific nr. 5567 din 05

octombrie 2016, reprezintă marijuana și care conform Listei substanțelor narcotice, psihotrope și a plantelor care conțin astfel de substanțe și a cantităților acestora, aprobată prin Hotărârea de Guvern nr.79 din 23.01.2006 se atribuie la categoria substanțe narcotice. Cantitatea substanței narcotice (marijuana uscată) constituie în total 12,97 gr. Masa vegetală uscată și mărunțită de culoare cafenie-verzuie (din amestecul cu semințe) reprezintă pai de mac care conține alcaloidul narcoactiv al opiului, morfină, de aceea se atribuie la categoria substanțelor narcotice. Cantitatea substanței narcotice pai de mac (uscat) constituie 5,31 g.

Astfel, prin acțiunile sale intenționate, inculpații Mura Dumitru și Mura Nicolae au comis infracțiunile prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. b), c), d) Cod penal - *furtul, adică sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane, săvârșită de mai multe persoane, prin pătrundere în încăpere cu cauzarea de daune în proporții considerabile* și art. 217 alin. (3) lit. b) Cod penal - *circulația ilegală a drogurilor fără scop de înstrăinare, adică păstrarea ilegală a drogurilor, săvârșită în proporții mari și fără scop de înstrăinare de două sau mai multe persoane*.

3. Sentința primei instanțe a fost atacată cu apel de către procuror, care a solicitat casarea acesteia, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Mura Dumitru și Mura Nicolae să fie recunoscuți culpabili de comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. b), c), d) și art. 217 alin. (3) lit. b) Cod penal, fiindu-le stabilite pedepse sub formă de închisoare pe termen de:

- în baza art. 186 alin. (2) lit. b), c), d) Cod penal - câte 3 ani pentru fiecare;
- în baza art. 217 alin. (3) lit. b) Cod penal - câte 3 ani pentru fiecare;

Prin aplicarea prevederilor art. 84 Cod penal, pentru cumul de infracțiuni, a le stabili pedeapsă definitivă de 5 ani închisoare fiecărui, cu executarea pedepselor în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o activitate farmaceutică pe termen de 3 ani, invocând că, pedeapsa este prea blândă, prima instanță incorect a stabilit lui Mura Dumitru și Mura Nicolae o pedeapsă aplicând prevederile art. 90 Cod penal, deoarece aceștia intenționat au comis două infracțiuni, pe parcursul cercetării judecătorești nu și-au recunoscut vina în comiterea acestora, nu au restituit prejudiciul părții vătămate, prima instanță nu a ținut cont de faptul că Mura Dumitru și Mura Nicolae anterior au mai comis infracțiuni prevăzute la art. 186, 217 și 287 Cod penal, fiind condamnați la pedepse non privative de libertate, însă după comiterea acestor infracțiuni nu au tras concluziile necesare și din nou au comis cu intenție infracțiuni similare, ceea ce denotă pericolozitatea social-sporită a acestora, prima instanță neîntemeiat a respins solicitarea acuzatorului de stat de încasare din contul inculpaților Mura Dumitru și Mura Nicolae a sumei de 644 lei, cu titlu de cheltuieli judiciare.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 29 mai 2018, apelul declarat a fost respins ca nefondat, cu menținerea sentinței fără modificări.

4.1. Pentru a decide astfel, instanța de apel a constatat că prima instanță a stabilit în mod corect situația de fapt și vinovăția inculpaților care a fost dovedită cu certitudine și fără echivoc, dând faptelor săvârșite încadrarea juridică corespunzătoare materialului probator administrat.

Instanța de apel a conchis că, prima instanță a analizat obiectiv cumulul de probe prin prisma art. 101 Cod procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, veridicității și coroborării lor, care în ansamblu, dovedesc fără echivoc vinovăția inculpaților Mura Dumitru și Mura Nicolae în săvârșirea infracțiunilor prevăzute la art. 186 alin. (2) lit. b), c), d), 217 alin. (3) lit. b) Cod penal.

Referitor la stabilirea pedepselor, instanța de apel a statuat că, prima instanță just a individualizat pedeapsa în baza art. 7, 75 Cod penal, și totodată, corect a aplicat suspendarea condiționată a executării pedepsei cu închisoarea, care este una echitabilă și proporțională infracțiunilor comise, ținând cont de gradul de pericol al infracțiunilor, de circumstanțele cauzei, de lipsa circumstanțelor agravante și atenuante, de personalitatea inculpaților, Mura Dumitru anterior a fost judecat, antecedentele penale fiind stinse, iar Mura Nicolae anterior nu a fost judecat, la locul de trai se caracterizează satisfăcător, nu au recuperat prejudiciul cauzat părții vătămate, nu au recunoscut vina, ambii inculpați sunt consumatori de marijuana, Mura Nicolae se află la evidența medicului narcolog cu diagnoza alcoolism cronic st. II mixt sistematic, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovaților, precum și circumstanțele indicate în sentința atacată, astfel asigurând realizarea scopului pedepsei penale de restabilire a echității sociale și a preveni săvârșirea de noi infracțiuni, atât de către inculpați, cât și din partea altor persoane, care va constitui o garanție și o asigurare că drepturile și libertățile consfințite în Constituția Republicii Moldova și alte legi ale Republicii Moldova sunt apărate, iar violarea lor este contracarată și pedepsită.

Instanța de apel a apreciat critic solicitarea apelantului cu privire la stabilirea unei pedepse penale mai aspre inculpaților, privativă de libertate, or suspendarea executării pedepsei cu închisoarea potrivit art. 90 Cod penal, este însoțită de mai multe restricții, printre care și obligarea inculpaților să nu-și schimbe domiciliul fără consimțământul organului competent, să participe la programe probaționale dar și Mura Dumitru să urmeze un tratament de narcomanie, iar Mura Nicolae să urmeze un tratament de narcomanie și alcoolism, astfel, instanța de apel a considerat că este posibilă reeducarea inculpaților Mura Dumitru și Mura Nicolae fără izolarea de la societate.

Mai mult, instanța de apel a mai indicat că, prima instanță corect a ajuns la concluzia, de a respinge ca neîntemeiată solicitarea procurorului privind încasarea din contul inculpaților Mura Dumitru și Mura Nicolae în contul statului a cheltuielilor judiciare în mărime de 644 lei, or acestea sunt cheltuieli efectuate în cadrul urmăririi penale în vederea acumulării probatoriului necesar pentru demonstrarea vinovăției

inculpatului în comiterea infracțiunii incriminate, cheltuieli ce sunt trecute în contul statului.

5. Decizia instanței de apel, a fost atacată cu recurs ordinar de către procuror, care indicând temeiurile pentru recurs prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, a solicitat casarea totală a deciziei instanței de apel, cu dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță în alt complet de judecată, invocând următoarele:

- pedeapsa aplicată inculpaților este prea blândă, incorect fiind stabilită inculpaților pedeapsă cu aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, deoarece inculpații intenționat au comis două infracțiuni, nu și-au recunoscut vina, nu au restituit prejudiciul părții vătămate;

- instanța nu a ținut cont de faptul că inculpații anterior au mai comis infracțiuni prevăzute de art. 186, 217, 287 Cod penal, fiind condamnați la pedepse non privative, nu au tras concluzii necesare și din nou au comis cu intenție infracțiuni similare;

- prima instanță nu a constatat și descris fapta încriminată inculpaților, iar instanța de apel a menținut sentința fără a repara această eroare;

- conform prevederilor art. 229 alin. (1) Cod de procedură penală, inculpatul suportă cheltuielile judiciare.

6. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 18 decembrie 2018, s-a admis recursul ordinar declarat, s-a casat total decizia instanței de apel și s-a dispus rejudecarea cauzei de către aceeași instanță, în alt complet de judecată.

6.1. Verificând materialele cauzei prin prisma aspectelor și temeiurilor de recurs invocate, Colegiul lărgit a constatat că în speță se confirmă temeiurile de recurs prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, în sensul că instanța a admis o eroare gravă de fapt și a aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Coraportând decizia instanței de apel la rigorile prevăzute de art. 414 Cod de procedură penală, Colegiul a atestat că instanța de apel nu a ținut cont pe deplin de aceste cerințe și a comis următoarele erori de drept.

Analizând decizia instanței de apel și sentința, Colegiul a acceptat argumentele recurentului precum că prima instanță nu a constatat și descris fapta incriminată inculpaților, iar instanța de apel a menținut sentința fără a repara această eroare, or în partea descriptivă a sentinței instanța de fond nu a constatat fapta incriminată inculpaților, indicând: „Inculpatul Mura Dumitru Ivan se învinuiește.....Inculpatul Mura Nicolae Ivan se învinuiește.....” iar instanța de apel a menținut sentința fără a repara această eroare.

Potrivit art. 394 alin. (1) pct. 1) și 2) Cod de procedură penală, partea descriptivă a sentinței de condamnare trebuie să cuprindă descrierea faptei criminale, considerată ca fiind dovedită, indicându-se locul, timpul, modul săvârșirii ei, forma și gradul de

vinovăție, motivele și consecințele infracțiunii, probele pe care se întemeiază concluziile instanței de judecată și motivele pentru care instanța a respins alte probe.

În continuare, Colegiul penal a mai indicat că, decizia instanței de apel, conform art. 417 Cod de procedură penală, trebuie să cuprindă fapta constatată de prima instanță și conținutul dispozitivului sentinței, fondul apelului și temeiurile de fapt și de drept care au dus după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

În pofida acestor prescripții legale, instanța de apel în dispozitivul deciziei specificând că inculpații au fost recunoscuți vinovați de comiterea infracțiunilor incriminate, în partea descriptivă nu a constatat și descris faptele criminale, considerate ca fiind dovedite, indicându-se locul, timpul, modul săvârșirii acestora, forma și gradul de vinovăție, motivele și consecințele infracțiunilor.

Mai mult, Colegiul a considerat că instanțele de fond greșit și-au motivat soluția privind individualizarea executării pedepsei în privința inculpaților și nu au pătruns în esența problemei de fapt și de drept, eronat aplicând în privința acestora dispoziția art. 90 Cod penal.

Discordanța între cele reținute de instanțe și conținutul real al circumstanțelor cauzei, precum și ignorarea unor aspecte evidente, au avut drept consecință pronunțarea unei concluzii premature și greșit motivate în privința aplicării pedepsei cu suspendarea condiționată a executării acesteia.

Instanța de recurs a remarcat că aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal - suspendarea condiționată a executării pedepsei, nu reprezintă o categorie aparte de pedeapsă, ci o măsură oferită persoanei prin lege de a demonstra că infracțiunea săvârșită de ea este un incident în viața acesteia.

Astfel, instanța a apreciat că modalitatea de executare aleasă și cuantumul pedepsei stabilite inculpaților, nu este în acord cu principiul proporționalității având în vedere faptele săvârșite și urmările produse.

Colegiul a găsit întemeiate motivele recursului declarat de procuror și a constatat că concluziile instanțelor de fond, precum că corijarea inculpaților este posibilă prin suspendarea condiționată a pedepsei, a fost greșită și neîntemeiată, or, inculpații au fost anterior condamnați, fiindu-le numite pedepse non-privative de libertate, nu au tras concluziile necesare și din nou au comis cu intenție infracțiuni similare, nu și-au recunoscut vina, nu au restituit prejudiciul părții vătămate.

Cât ține de argumentul recurentului precum că, conform prevederilor art. 229 alin. (1) Cod de procedură penală, inculpatul suportă cheltuielile judiciare, Colegiul l-a calificat ca neîntemeiat, acest motiv fiind obiect de dispută atât în cadrul primei instanțe cât și în cadrul instanței de apel, asupra căruia s-au formulat și s-au punctat minuțios și veridic răspunsurile asupra tuturor alegațiilor recurentului, pe care Colegiul penal le-a însușit, ce este conform practicii CtEDO, hotărârea Albert vs România din 16.02.2010.

Prin urmare Colegiul a indicat că suma de 644 lei, este compusă din costul pentru efectuarea raportului de constatare tehnico-științifică din 05.10.2016, cheltuieli ce urmează a fi achitate conform prevederilor art. 143 alin. (2) Cod de procedură penală (red. 05.04.2012), din contul mijloacelor bugetului de stat, care conform art. 10 Cod penal, este mai favorabil pentru inculpat.

7. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 27 februarie 2019, s-a admis cererea de apel declarată de către procuror, s-a casat sentința instanței de fond și s-a pronunțat o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, potrivit căreia:

Mura Dumitru a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. b), c) și d) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsă sub formă de închisoare pe termen de 3 (trei) ani, cu executarea acesteia în penitenciar de tip semiînchis.

Mura Dumitru a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 217 alin. (3) lit. b) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe termen de 3 (trei) ani, cu executarea acesteia în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o activitate farmaceutică pe termen de 3 (trei) ani.

În temeiul art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, lui *Mura Dumitru* i s-a stabilit pedeapsa definitivă sub formă de închisoare pe termen de 4 (patru) ani cu executarea acesteia în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o activitate farmaceutică pe termen de 3 (trei) ani.

Mura Nicolae a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. b), c) și d) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe termen de 3 (trei) ani, cu executarea acesteia în penitenciar de tip semiînchis.

Mura Nicolae a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 217 alin. (3) lit. b) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsă sub formă de închisoare pe termen de 3 (trei) ani, cu executarea acesteia în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o activitate farmaceutică pe termen de 3 (trei) ani.

În temeiul art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, lui *Mura Nicolae* i s-a stabilit pedeapsa definitivă sub formă de închisoare pe termen de 4 (patru) ani cu executarea acesteia în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o activitate farmaceutică pe termen de 3 (trei) ani.

A fost respinsă ca neîntemeiată cerința acuzatorului de stat privind încasarea de la inculpați în beneficiul statului cheltuielile judiciare în mărime de 644 de lei.

7.1. Reieșind din materialele cauzei, Colegiul a atestat că, prima instanță nu a

constatat și descris corect fapta incriminată inculpaților, și anume infracțiunea prevăzută de art. 186 alin. (2) lit. b), c) și d) Cod penal, după semnele calificative *sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane, săvârșită de mai multe persoane, prin pătrundere în încăpere cu cauzarea de daune în proporții considerabile.*

Așadar, Colegiul penal **a constatat** următoarele circumstanțe: la 20.08.2016, aproximativ la ora 02:00, având scopul sustragerii pe ascuns a bunurilor altei persoane, Mura Dumitru împreună și de comun acord cu Mura Nicolae și o persoană în privința căreia cauza este disjunctă (f.d. 189, vol. II), prin deteriorarea lacătului au pătruns în garajul din gospodăria lui Vataman Sergiu situată în s. XXXXX, r. XXXXX, de unde intenționat au sustras un ciocan rotopercutor de model „Hammer” de culoare verde la prețul de 3 000 lei, un flex de model „Bosh” de culoare verde la prețul de 3 000 lei, un flex de model „Makita” de culoare albastră la prețul de 3 000 lei, un flex mic de model „Bosh” la prețul de 2 000 lei, după care cu bunurile sustrate au părăsit locul comiterii infracțiunii, cauzându-i astfel părții vătămate Vataman Sergiu o daună materială în proporții considerabile în sumă totală de 11 000 lei.

De asemenea, cu referire la infracțiunea prevăzută de art. 217 alin. (3) lit. b) Cod penal comisă de către inculpați, Colegiul penal **a constatat** următoarele circumstanțe: conștientizând pericolul social al acțiunilor lor, având intenția directă îndreptată spre circulația ilegală a drogurilor fără scop de înstrăinare, Mura Dumitru de comun acord cu fratele său Mura Nicolae au păstrat ilegal droguri până la 13.09.2016, când în urma efectuării percheziției la domiciliul lui Mura Ivan, amplasat în s. XXXXX, r. XXXXX, unde locuiește și Mura Dumitru împreună cu Mura Nicolae, au fost depistate și ridicate patru mase vegetale uscate și mărunțite de culoare verde, care conform raportului de constatare tehnico-științifică nr. 5567 din 05.10.2016, reprezintă marijuana și care conform Listei substanțelor narcotice, psihotrope și a plantelor care conțin astfel de substanțe și a cantităților acestora aprobată prin Hotărârea Guvernului nr.79 din 23.01.2006, se atribuie la categoria substanțelor narcotice. Cantitatea substanței narcotice (marijuana uscată) constituie în total 12,97 gr. Masa vegetală uscată și mărunțită de culoare cafenie - verzuie (din amestecul cu semințe) reprezintă pai de mac care conține alcaloidul narcoactiv al opiului, morfină, de aceea se atribuie la categoria substanțelor narcotice. Cantitatea substanței narcotice pai de mac (uscat) constituie 5,31 gr.

Acțiunile respective ale inculpaților Mura Dumitru și Mura Nicolae au fost încadrate juridic în baza de art. 217 alin. (3) lit. b) Cod penal - adică *circulația ilegală a drogurilor fără scop de înstrăinare, după semnele calificative păstrarea ilegală a drogurilor, săvârșită în proporții mari și fără scop de înstrăinare de două sau mai multe persoane.*

Colegiul a reținut că, deși inculpații nu și-au recunoscut vina în privința comiterii infracțiunilor imputate, vinovăția acestora a fost dovedită prin următoarele probe cercetate de către instanță, și anume, declarațiile părții vătămate Vataman

Sergiu, martorilor Puiu Maria, Mura Mariana, Postolachi Vasile, Sandu Ion, Caraman Iurie, Moscalciuc Alexandru, Buga Nicolae, Gălușcă Vitalie, precum și materialele cauzei care au fost cercetate atât în instanța de fond cât și în cea de apel.

Instanța de apel a apreciat critic declarațiile martorilor Mura Marina și Puia Nina, reieșind din relațiile de rudenie în care se află cu inculpații, declarațiile acestora fiind făcute cu scopul de a-i ajuta pe inculpați să evite răspunderea penală pentru faptele comise. Totodată, aceste declarații sunt relevante sub aspectul relatării detaliilor referitoare la perchezițiile efectuate la domiciliul acestora și la lucrurile depistate.

Pentru a elucida pe deplin circumstanțele cauzei, Colegiul a verificat și declarațiile martorilor Cipilenco Anatolie, Vintea Alexandru, Cauia Petru, Mura Larisa, Anghel Ana, Puiu Nina, Seliverstov Victor.

Cu referire la declarațiile martorilor Cipilenco Anatolie și Vintea Alexandru, instanța a reținut că acestea nu sunt relevante, dat fiind că aceștia au declarat că au făcut reparație în casa familiei Mura, fiind deci plătiți de către familia inculpatului pentru lucrările prestate, aceasta fiind o relație suficientă să afecteze veridicitatea și obiectivitatea declarațiilor date, iar martorii Cauia Petru, Mura Larisa, Anghel Ana, Puiu Nina și Seliverstov Victor sunt vecini cu familia Mura și declarațiile acestora sunt subiective, precum și nici nu conțin referiri la circumstanțe relevante cauzei.

Colegiul a considerat neîntemeiate argumentele părții apărării privind achitarea inculpaților, din motiv că, la percheziție, polițiștii ar fi înscenat depistarea substanțelor narcotice și a bunurilor sustrase din gospodăria familiei Vataman, dat fiind că, polițiștii ar fi mers înainte, iar câinele din urmă și aceștia filmau doar după ce au fost depistate bunurile or, această poziție este una de apărare a inculpaților, deoarece după cum rezultă din declarațiile părții vătămate Vataman Sergiu și ale martorilor Puiu Maria, Postolachi Vasilii, Sandu Ion, Caraman Iurie, Moscalciuc Alexandru, Buga Nicolae, Gălușcă Vitalie, câinii detectori au luat urma anume la gospodăria familiei Mura și în gospodăria acestora au fost găsite flexurile sustrase din garajul părții vătămate Vataman Sergiu.

De asemenea, cu referire la infracțiunea prevăzută de art. 217 alin. (3) lit. b) Cod penal, s-a stabilit cu certitudine că Mura Dumitru, de comun acord cu fratele său Mura Nicolae au păstrat substanțe narcotice, fapt confirmat și prin aceea că la momentul efectuării percheziției ei erau sub influența substanțelor narcotice, fapt confirmat prin procesul - verbal al examinării medicale de constatare a faptului de consumare a alcoolului și stării de ebrietate și naturii ei din 13.09.2016.

Cu referire la alegația apărării precum că, sunt victime ale acțiunilor de răzbunare a colaboratorului de poliție Calmîn Veaceslav, Colegiul a reținut că, partea apărării nu a demonstrat că polițistul în cauză a acționat contrar prevederilor art. 2 al Legii cu privire la activitatea poliției și statutul polițistului nr. 320 din 27.12.2012, care stipulează că poliția este o instituție publică specializată a statului, care are

misiunea de a apăra drepturile și libertățile fundamentale ale persoanei prin activități de investigare și de descoperire a infracțiunilor.

În afară de aceasta, martorii Postolachi Vasilii, Sandu Ion, Caraman Iurie, Moscalciuc Alexandru, Buga Nicolae și Gălușcă Vitalie au fost preîntâmpinați de răspundere penală în baza art. 312 - 313 Cod penal. Mai mult, instanța nu are nici un temei de a pune la îndoială veridicitatea declarațiilor colaboratorilor de poliție, aceștia fiind conștienți nu doar de răspunderea penală ce-o poartă pentru depunerea cu bună știință a declarațiilor false, dar și de răspunderea disciplinară.

Referindu-se la pedeapsa stabilită inculpaților, Colegiul careva circumstanțe atenuante și/sau agravante nu a reținut, la fel, nu au fost stabilite nici temeiuri de liberare a inculpaților de răspundere penală.

Instanța a reținut că Mura Dumitru este neangajat în câmpul muncii, are studii medii incomplete, nu are antecedente penale, dar anterior a fost judecat prin sentința Judecătoriei Strășeni din 18.08.2011, prin care a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 186 alin. (1) Cod penal, fiindu-i aplicată pedeapsa sub formă de 66 de ore de muncă neremunerată în folosul comunității.

Mura Nicolae este neangajat în câmpul muncii, are studii medii incomplete, este celibatar, se află la evidența medicului narcolog cu diagnoza alcoolism cronic st. II mixt sistematic, nu are antecedente penale, dar anterior a fost judecat prin sentința Judecătoriei Strășeni din 25.06.2016, prin care a fost încetat procesul penal privind învinuirea lui de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. c) și d) Cod penal, în legătură cu împăcarea părților.

În concluzie, cu referire la individualizarea pedepsei, având în vedere circumstanțele cauzei elucidate, ținând cont de faptul că Mura Dumitru și Mura Nicolae nu și-au recunoscut vina, au comis două infracțiuni mai puțin grave, anterior au mai comis infracțiuni și nu și-au corectat comportamentul, Colegiul a conchis că anume stabilirea inculpaților a pedepselor privative de libertate, vor asigura și contribui la corectarea inculpaților, fiind de natură să restabilească echilibrul social perturbat prin comiterea infracțiunilor și totodată să asigure realizarea scopului legii penale.

În ceea ce privește cerința acuzatorului de stat cu privire la încasarea din contul inculpaților a cheltuielilor de judecată în mărime de 644 de lei, Colegiul a considerat că aceasta este neîntemeiată și urmează a fi respinsă.

8. Decizia instanței de apel este contestată cu recursuri ordinare de către:

8.1. avocatul Mîrzîncu Aurelia în numele inculpatului Mura Nicolae, care invocând prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, solicită casarea acesteia și menținerea sentinței de fond, motivând că instanța de apel nu a respectat în deplină măsură prevederile art. 61 și 75 Cod penal, iar pedeapsa aplicată este una prea aspră în raport cu fapta comisă și consecințele acesteia. Mai mult, inculpatul are la întreținere părinții care nu lucrează și practic acesta întreține familia.

Aceste circumstanțe condiționează necesitatea casării hotărârii instanței de apel și menținerea fără modificări a sentinței potrivit căreia lui Mura Nicolae i s-a aplicat pedeapsă neprivativă de libertate.

8.2. *avocatul Hedeș Daniela în numele inculpaților Mura Dumitru și Mura Nicolae*, care invocând prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, solicită admiterea cererii de recurs cu dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel în alt complet de judecată, fie admiterea cererii de recurs și menținerea sentinței instanței de fond.

În susținerea recursului avocatul indică că urmare a pronunțării sentinței instanței de fond, prin care inculpații au fost pedepsiți cu închisoare cu suspendarea condiționată a pedepsei, sentință care a fost menținută prin decizia instanței de apel din 29.05.2018, Mura Nicolae și Mura Dumitru începând cu 09.08.2018 s-au aflat la evidența biroului de probațiune Strășeni în vederea executării pedepsei non privative de libertate.

Respectiv, inculpații au urmat programul probațional, eliberându-se în acest sens certificate, s-au aflat la tratament de alcoolism și/sau narcomanie, s-au prezentat organului de probațiune ori de câte ori a fost nevoie și alte fapte penale sau contravenționale nu au mai săvârșit. Deci, efectiv au executat la propriu zis o anumită parte din pedeapsă și au dat dovadă de corectitudine și executare corespunzătoare.

În cadrul acestei perioade, inculpații au respectat cu strictețe educația socială parvenită sub formă de educație ce vizează dezvoltarea personalității condamnatului, formarea aptitudinilor, deprinderilor și oferirea informațiilor ce îi va permite să trăiască mai constructiv în comunitate. De asemenea, recurentul atrage atenția instanței că inculpații sunt angajați în câmpul muncii, contractele de muncă fiind anexate la recursul declarat.

Sub raportul personalității inculpaților de a se corecta și reeduca, poate fi trasă concluzia că scopul pedepsei poate fi atins prin suspendarea executării acesteia pe un termen de probă. Prin urmare, recurentul consideră că aplicarea unei pedepse privative de libertate în privința inculpaților este prea aspru și dur față de aceștia.

8.3. Pe marginea recursurilor declarate, procurorul depune referință prin care solicită respingerea acestora ca fiind vădit neîntemeiate și lipsite de temeiuri legale.

9. Judecând recursurile ordinare și verificând legalitatea hotărârii atacate în baza materialelor din dosar, Colegiul penal lărgit luând în considerație prevederile art. 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, conchide că acestea urmează a fi respinse din următoarele considerente.

Conform art. 424 Cod de procedură penală, *instanța de recurs judecă recursul numai cu privire la persoana la care se referă declarația de recurs în raport cu calitatea pe care aceasta o are în proces și numai în limitele temeiurilor prevăzute în art. 427 Cod de procedură penală, fiind în drept să judece și în baza temeiurilor neinvocate, fără însă a i se agrava situația.*

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, *hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.*

Erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial. Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Analizând recursurile declarate de către avocații Mîrzîncu Aurelia și Hedeș Daniela în numele inculpaților, instanța de recurs constată că sunt bazate pe aceleași temeuri, fiind invocate aceleași argumente, prin urmare Colegiul penal lărgit se va expune asupra acestora concomitent.

Colegiul lărgit reține că în susținerea recursurilor avocații invocă prevederile art. 427 alin.(1) pct. 6) Cod de procedură penală, însă nespecificând care anume eroare prevăzută la pct. 6) a fost comisă de către instanța de apel, dar potrivit cerințelor înaintate, instanța deduce că de fapt motivele recursurilor respective se încadrează în prevederile art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală care prevede că *hotărârea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.* Instanța de recurs menționează însă că, prevederile la care se referă autorii recursurilor nu sunt aplicabile din punctul de vedere al prezenței erorii de drept, care ar servi ca temei de implicare a instanței în sensul casării deciziei instanței de apel.

Colegiul reține că recurenții sunt de acord cu starea de fapt stabilită de instanțele de judecată, precum și cu încadrarea juridică a acțiunilor inculpaților și critică decizia instanței de apel numai cu referire la pedepsele aplicate acestora, și anume excluderea prevederilor art. 90 Cod penal.

Analizând temeiul invocat, în raport cu circumstanțele și materialele cauzei, Colegiului consideră, că în prezenta speță acesta nu și-a găsit confirmarea, iar instanța de apel și-a motivat just soluția adoptată, acordând deplină eficiență prevederilor art. art. 7, 61, 75, Cod penal la soluționarea chestiunii cu privire la individualizarea pedepsei în privința inculpaților, stabilite conform sancțiunilor articolelor imputate acestora prin rechizitoriu.

Așa cum se reține în doctrina penală, în cazul săvârșirii unei infracțiuni instanța de judecată este singura în măsură să înfăptuiască nemijlocit acțiunea de individualizare a pedepsei pentru infractorul care a comis acea infracțiune, având deplina libertate de acțiune în vederea realizării operațiunii respective, ținând seama de regulile și principiile prevăzute de Codul penal la stabilirea felului, duratei ori a cuantumului pedepsei.

Chestiunea de individualizare a pedepsei este un proces obiectiv de evaluare a tuturor elementelor circumscrise faptei și autorului, având ca finalitate stabilirea unei

pedepse în limitele prevăzute de sancțiunea articolului din Codul penal, în baza căruia a fost condamnat inculpatul.

De asemenea, se reține că la individualizarea pedepsei trebuie avut în vedere principalul criteriu - gradul de pericol social al faptei săvârșite, care se măsoară după quantumul pedepsei prevăzute de textul incriminator, urmând ca celelalte două criterii alăturate și distincte - persoana infractorului și împrejurările care atenuează sau agravează răspunderea penală, să fie avute în vedere după ce instanța și-a format opinia cu privire la gradul de pericol social concret al activității infracționale săvârșite.

Norma art. 75 Cod penal indică expres, că persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a Codului penal în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a Codului. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia. O pedeapsă mai aspră, din numărul celor alternative prevăzute pentru săvârșirea infracțiunii, se stabilește numai în cazul în care o pedeapsă mai blândă, din numărul celor menționate, nu va asigura atingerea scopului pedepsei.

În speță, Colegiul lărgit constată că instanța de apel, stabilind pedeapsa inculpaților în raport cu fapta comisă și cu cumulul de circumstanțe, acordând deplină eficiență prevederilor art. 7, 61 și 75 Cod penal, corect a considerat că anume pedeapsă privativă de libertate va asigura și contribui la corectarea inculpaților, aceasta fiind de natură să restabilească echilibrul social și să asigure realizarea scopului legii penale. Astfel, instanța de apel la stabilirea pedepsei lui Mura Dumitru și Mura Nicolae a ținut cont de faptele comise de către aceștia, care constituie infracțiuni mai puțin grave și că anterior aceștia au mai comis infracțiuni însă nu și-au corectat comportamentul.

Tot aici, Colegiul lărgit amintește că raționamentul de aplicare a prevederilor art. 90 Cod penal, are la origine persoana și comportamentul acesteia până la săvârșirea infracțiunii, atitudinea și modul de manifestare a infractorului în fazele de urmărire penală și de judecare a cauzei față de infracțiune, cum vinovatul își apreciază fapta social periculoasă încă de la momentul descoperii ei cum ar fi: conduita bună a infractorului, stăruința depusă pentru a înlătura rezultatul infracțiunii sau pentru a repara paguba pricinuită, comportarea sinceră în cursul procesului.

La fel, Colegiul reține că, în conformitate cu prevederile art. 414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, a verificat legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță și conform materialelor

din dosar, ajungând la concluzia corectă de casare a sentinței instanței de fond, care este expusă desfășurat și argumentat în **pct. 7.1.** din prezenta decizie.

În fapt, hotărârea instanței de apel corespunde tuturor prevederilor legii de procedură penală, iar instanța de apel a dat răspuns la toate argumentele invocate în apel, specificând motivele pe care și-a întemeiat soluția adoptată, la caz, de admitere a apelului declarat de către procuror, pronunțând o hotărâre legală.

Instanța de recurs pornind de la temeiul invocat de recurent, pct. 10) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, și analizându-l în raport cu textul deciziei atacate, constată că instanța de apel și-a motivat decizia conform prevederilor legislației procesual penale.

Mai mult ca atât, Colegiul lărgit menționează că motivarea hotărârii este un proces de analiză și sinteză a actelor și lucrărilor dosarului, care nu presupune în mod necesar expunerea tuturor elementelor amănunțit, atât timp cât sunt valorificate toate aspectele relevante din punct de vedere probatoriu și sunt menționate componentele obligatorii ale unei motivări a hotărârii penale, așa cum s-a procedat, de altfel, în cauza de față. Investită cu o situație de fapt, instanța de apel, ca urmare a efectuării cercetării judecătorești, just a concluzionat că instanța de fond, analizând probele administrate corect a stabilit și a reținut în sarcina lui Mura Dumitru și Mura Nicolae încadrarea juridică corespunzătoare prevăzută la art. 186 alin. (2) lit. b), c), d) și art. 217 alin. (3) lit. b) Cod penal.

Judecând cauza penală, instanța de apel, a dat deciziei sale o motivare corespunzătoare, argumentată și pe larg expusă, soluție pe care instanța de recurs și-o însușește pe deplin și a cărei reluare nu se mai impune, având în vedere și faptul că verificând hotărârea atacată în raport cu prevederile art. 424 alin.(2) Cod de procedură penală, temeiuri de casare a hotărârii nu s-au stabilit. După cum rezultă din textul deciziei atacate, Colegiul lărgit constată că instanța de apel și-a motivat decizia în conformitate cu art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, astfel, decizia cuprinde temeiurile de fapt și de drept care au dus la casarea sentinței instanței de fond, or în fapt, decizia instanței de apel corespunde tuturor prevederilor legii de procedură penală, ea fiind legală și întemeiată.

Reieșind din cele expuse, Colegiul concluzionează că instanța de apel a pronunțat o decizie legală, întemeiată și motivată prin stabilirea în privința inculpaților a unor pedepse sub formă de privațiune de libertate, pedepse care răspund scopului de corectare și reeducare a acestora prevăzut de art. 61 Cod penal, care va duce la formarea unei atitudini pozitive a acestora față de ordinea de drept, regulile de conviețuire socială și principiile morale, iar argumentul invocat de recurenți privind menținerea sentinței prin care în privința lui Mura Dumitru și Mura Nicolae s-au aplicat pedepse neprivative de libertate, urmând a fi declarat ca neîntemeiat.

Din aceste considerente se conchide că, de fapt în cauză nu s-a comis eroarea de drept prevăzute în pct. 10) alin. (1) al art. 427 Cod de procedură penală la care se face

referință de către recurenți, deci, nu persistă temeiul de casare a soluției adoptate, pedeapsa stabilită inculpaților fiind aplicată de către instanța de apel în limitele legii, din care considerente se impune respingerea ca inadmisibile a recursurilor declarate.

10. În conformitate cu prevederile art. 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE :

Respinge ca inadmisibile recursurile ordinare declarate de avocații Mîrzîncu Aurelia și Hedeș Daniela în numele inculpaților, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 27 februarie 2019, în cauza penală în privința lui Mura Dumitru și Mura Nicolae, cu menținerea hotărârii atacate.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la 16 iulie 2019.

Președinte

Iurie Diaconu

Judecători

Liliana Catan

Ion Guzun

Maria Ghervas

Dumitru Mardari